

Nr 417

Av fröken Vinge m. fl., om ökat statsbidrag till lärarlöner vid Viggbyholmsskolan.

I bilaga 10 till statsverkspropositionen föreslås under rubriken Bidrag till vissa internatläroverk att fyra angivna internatskolor, däribland Stiftelsen Viggbyholmsskolan, för nästkommande budgetår skall erhålla ett statsbidrag av 2 kronor per dag och elev under läsåret. Med detta förslag har en höjning skett med 50 öre i jämförelse med föregående år.

Stiftelsen Viggbyholmsskolan, som grundades 1928, är organiserad med fyraårig bottenskola, femårig realskola och fyraårigt gymnasium med real- och latinlinje samt teknisk linje. Gymnasiet ställdes 1948 under skolöverstyrelsens överinseende och har sedan 1951 examensrätt. Statsbidrag åtnjutes av skolan endast för eleverna i gymnasiet. Tidigare har bl. a. skolöverstyrelsen framhållit den stora betydelse Viggbyholmsskolan har bl. a. därför att man där i viss utsträckning tar emot svårangepassade barn som här erhåller undervisning och vård tillsammans med andra barn.

Att internatskolor i den situation landet i dag befinner sig i på undervisningsområde med så många barn utestängda från högre undervisning på grund av lokal- och lärarbrist fyller en större uppgift än någonsin torde stå klart. Det borde därför vara angeläget för statsmakterna att stödja alla former av undervisning inom ramen för den högre undervisningen i allmänhet. För många elever är internatskolan av olika skäl en nödvändighet. Föräldrar, som vistas utomlands, vissa ensamstående föräldrar och sådana på landsbygden boende, som måste sända sina barn till annan ort för högre undervisning, väljer oftare internatskola för sina barn än privatnackordering på skolorten. Eleverna i internatskolorna kommer därför också från alla delar av landet.

Viggbyholmsskolan, som undervisar såväl internatelever som i närheten av skolan boende, dagelever, åtnjuter visst undervisningsbidrag från Täby köping och erhåller en viss inkomst från uthyrning av lokaler m. m. Skolan åtnjuter dessutom statsbidrag för gymnasieleverna i den ordning som statsmakterna bestämt eller hittills med en krona och 50 öre per dag och elev i gymnasiet, vilket totalt utgör omkring 50 000 kronor pr år. Med den av departementschefen föreslagna höjningen skulle bidraget för nästkommande år uppgå till omkring 65 000 kronor. Viggbyholmsskolans stat för nästkommande år beräknas omsluta en summa av i runt tal 1,6 miljoner kronor

varav elevavgifterna utgör drygt 1,1 miljoner kronor. Genomsnittligt belöper sig avgifterna per elev till ca 5 000 kronor per läsår.

De automatiskt ökade utgifter skolan får vidkännas i och med den allmänna utgiftshöjningen skulle kunna mötas antingen genom ökat antal elever eller med en höjning av avgifterna. En ökning av elevantalet är omöjlig på grund av lokalernas begränsning, och en höjning av avgifterna förefaller orimlig, då de redan nu höga avgifterna för många föräldrar är ytterst betungande. För att nedbringa kostnaderna måste skolan i viss utsträckning anlita lärare utan formell kompetens med lägre lönesättning. För flertalet lärare är pensionsfrågan otillfredsställande. Av ett 20-tal heltidsanställda lärare på ordinarie stat är endast fem innehavare av tjänst förenad med pensionsrätt.

Av de i statsverkspropositionen angivna internatskolorna är som framhållits Viggbyholmsskolan den enda som inte åtnjuter statsbidrag för samtliga elever. Detta hör samman med att övriga skolor i sin helhet står under skolöverstyrelsens inseende, något som på Viggbyholmsskolan endast gäller gymnasiet. I skrivelse till Konungen den 16 maj 1955 har Stiftelsen Viggbyholmsskolan i underdånighet anhållit att skolan på gymnasiestadiet skulle erhålla paritet med andra privatläroverk på så sätt att statsbidrag måtte utgå till lärare vid gymnasiet med 78 procent av lönerna. Ett sådant statsbidrag skulle ge lärarkåren vid gymnasiet en säkrare ställning inte minst i pensionshänseende. Då gymnasiet nu sedan länge står under skolöverstyrelsen och har examensrätt, torde det kunna betraktas som en med andra privatläroverk jämförlig anstalt.

Med anledning härav och med hänvisning till vad här i övrigt anförts hemställes,

att riksdagen måtte i anslutning till punkten 219 i statsverkspropositionen, bilaga 10, beträffande Viggbyholmsskolan besluta att bidrag till lärarlönerna vid gymnasiet utgår med 78 procent i stället för det föreslagna bidraget av 2 kronor per elev och dag i gymnasiet.

Stockholm den 26 januari 1956

Margit Vinge

Ragnhild Sandström

Hj. Åhman